

לכבוד
פרופ' מירי פאוסט, רקטור
אוניברסיטת בר אילן

FOUNDERS:

S. Daniel & Ewa Abraham
Joseph Alexander Foundation
Aharon & Rachel Dahan
Charles Dimston
Jesselson Family
Mordecai & Monique Katz
Gershon & Carol Kekst
Rose & Louis Klosk Fund
Sisel Klurman
Don & Jane Stern Lebell
Evelyn Gruss Lipper
Bernard & Estelle Marcus
Dennis Mehiel
Jack & Gitta Nagel
Joyce Saffir
Irving & Helen Schneider
Stephen Schwartz-
Brookdale Foundation Group
John & Marianne Slade
Abraham Spiegel
Jerome & Ellen Stern
Sigmund & Rose Strochlitz

פרופ' רות הלפרין-קדרי,
ראשת המרכז, מייסדת
עו"ד עטרה קניגסברג-ראם,
מנכ"ל ראשונה, מייסדת
ד"ר גלית שאול, עו"ד
מנכ"לית

הנדון: מניעת שירת נשים בטקס יום הזיכרון לשואה ולגבורה

פרופ' פאוסט שלום רב,

מצאנו לנכון לפנות אליך בעניין טקס יום הזיכרון לשואה ולגבורה באוניברסיטה.

למיטב ידיעתנו רב הקמפוס קיבל החלטה שעל מנת למנוע מחלוקת ביחס לשירת נשים, טקס יום הזיכרון לשואה ולגבורה שיערך בקמפוס לא יכלול שירה, לא של נשים ולא של גברים.

בכל הכבוד, זוהי החלטה המנוגדת לדין. מניעת שירה של נשים בטקס של האוניברסיטה, גם אם בדרך של ביטול כל שירה, הינה החלטה המפלה נשים, החלטה משפילה ומבזה הפוגעת בזכותן לכבוד.

עיקרון השוויון היא מאבני היסוד של שיטת המשפט בישראל. זכות זו מעוגנת בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. השוויון בין המינים הוא חלק מרכזי מעקרון השוויון. הוא מעוגן בשורה ארוכה של דברי חקיקה ופסיקות של בית המשפט העליון הקובעות כי הפלית אישה מפאת מינה ללא הבדל רלוונטי פוגעת בכבודה ואף עולה לכדי השפלה. רק לאחרונה חזר על כך בית המשפט העליון (כב' השופט דנציגר) ברע"א 6897/14 רדיו קול ברמה ב"מ נ' קולך ניתן ב 9.12.2015, בעתירה שעסקה במניעת השמעת קולן של נשים בשידורי רדיו של תחנת רדיו חרדית:

"מצאתי לנכון להביע כבר בפתח הדברים את תחושת המיאוס ושאת הנפש מקיומה של תופעה זו, אשר נדמה שרק הולכת ומתרחבת, באותם מקרים שבהם היא עולה כדי הפליה אסורה. מדובר בתופעה פסולה ונפסדת, שכבר נאמר לגביה שהיא "פוצעת אנושות בכבוד האדם" [שדולת הנשים, 658-659], ופוגעת באופן בוטה בזכויות גרעיניות ובסיסיות של נשים. מעבר לכך, בהדרת נשים יש גם כדי להשריש תפישה שלפיה החיים הציבוריים שייכים מטבעם "לגברים בלבד", וכפועל יוצא מכך כדי להנציח פערי מעמדות מגדריים והתנהגויות שמטבען הן מבזות, משפילות ומנמיכות נשים. הדברים בולטים במיוחד כאשר נשים נאלצות לפנות לרשויות ולערכאות על מנת שיוצרה כי הן "רשאיות" לבצע פעולות בסיסיות במרחב הציבורי, ומובן כי הפגיעה הגלומה בכך אינה מתמצה אך ורק בעניין הפרטני, אלא מדובר בפגיעה בחברה כולה"

נזכיר כי דו"ח הצוות הבין-משרדי לבחינת תופעת הדרת הנשים במרחב הציבורי, אשר המלצותיו אושרו על ידי היועץ המשפטי לממשלה ב 7 במאי 2013, קובע כי

**"רשויות ציבוריות הינן סוכן עיקרי בקידום ההגנה על זכויות האדם.
הן חייבות בהקפדה יתרה על איסורי הפליה ועל הגשמתן של
זכויות היסוד בדבר כבוד האדם ושוויון בכל פעילותן. לפיכך, אל לה
לרשות ציבורית להנהיג כל הפרדה בין נשים לגברים, גם אם הדבר
נעשה לכאורה לבקשתו של חלק מהציבור הנוגע בדבר."**

FOUNDERS:

S. Daniel & Ewa Abraham
Joseph Alexander Foundation
Aharon & Rachel Dahan
Charles Dimston
Jesselson Family
Mordecai & Monique Katz
Gershon & Carol Kekst
Rose & Louis Klosk Fund
Sisel Klurman
Don & Jane Stern Lebell
Evelyn Gruss Lipper
Bernard & Estelle Marcus
Dennis Mehiel
Jack & Gitta Nagel
Joyce Saffir
Irving & Helen Schneider
Stephen Schwartz-
Brookdale Foundation Group
John & Marianne Slade
Abraham Spiegel
Jerome & Ellen Stern
Sigmund & Rose Strochlitz

הדו"ח אמנם מציין כי חריג לכך הוא "מצב דברים בו קיים טעם ענייני כבד משקל המצדיק קיומה של הפרדה בנסיבותיו של עניין מסוים" כדוגמת אירוע דתי מובהק. ברור כי חריג זה איננו רלוונטי לענייננו. טקס יום הזיכרון לשואה ולגבורה הינו טקס ממלכתי, שאינו דתי, המקיים במוסדות ציבור וחינוך מכוח חוק חוק יום הזיכרון לשואה ולגבורה, תשי"ט-1959.

אכן, הזכות לשוויון ככל זכות אינה זכות מוחלטת, ומולה עשויים לעמוד זכויות ואינטרסים מנוגדים הנגזרים מעקרונות של חופש דת ומניעת פגיעה ברגשות. עם זאת, האיזון בענייננו נוטה באופן ברור לטובת הזכות לשוויון, לאור עוצמת הפגיעה בנשים, המגיעה אף כדי ביזוי והשפלה. יתר על כן, אין מדובר בטקס שבו חובת השתתפות, כך שמי שרגשותיו עלולים להיפגע יכול להימנע מלהשתתף בו.

אנו מצרות מאד על ההחלטה שקיבלו רשויות האוניברסיטה, וקראות להן לחזור בהן ממנה. אוניברסיטת בר-אילן מתגאה בשורת גופים ותכניות שהם מופת לקידום נשים ושוויון מגדרי. אל תהא החלטה אומללה זו חריג לכך.

בברכה,

ד"ר גלית שאול, מנכ"לית מרכז רקמן

פרופ' רות הלפרין-קדרי, ראשת מרכז רקמן

פרופ' רות הלפרין-קדרי,
ראשת המרכז, מייסדת
עו"ד עטרה קניגסברג-ראם,
מנכ"ל ראשונה, מייסדת
ד"ר גלית שאול, עו"ד
מנכ"לית

העתק:

הרב פרופ' דניאל הרשקוביץ, נשיא אוניברסיטת בר אילן